

Karsten, vil du holde en grundlovstale?

Det kom Anette forbi og spurgte mig om, en ganske almindelig dag, hvor jeg sad i mine egne tanker nede på skolens kontor. Opdraget fra hende var, at jeg skulle vælge en paragraf, som jeg ønskede at tale ind i.

Tjooo det kan jeg vel godt, var mit umiddelbare svar. Og nu står jeg her...

Men hvad skal jeg så tale om?

En grundlovstale skal, sådan som jeg tænker den, minde os alle om de hjørnestein vores samfund er bygget på, nemlig: Demokrati – Frihed – Lighed.

Talen skal hylde og bekræfte nogle af de værdier, vi har til fælles. Værdier, der binder os alle sammen, som mennesker i et fællesskab - et fællesskab, der er større end os alle sammen til sammen. Og det skal den selvfølgelig også, når vi fejrer 175 året for vores alles grundlov.

Det er dog med en smule ærefrygt, jeg står her i dag og skal tale om grundloven og de dyrebare værdier, den symboliserer – Blandt andet fordi jeg er meget ny her på øen.

Når jeg så alligevel har sagt ja, så er det fordi, jeg her på Læsø mærker et engagement blandt alle, jeg møder på min vej. Et engagement i at sikre, at alle vores børn får adgang til uddannelse. Ikke bare uddannelse, men en uddannelse, der ikke blot fylder hovederne med viden, men også former karakterer og styrker fællesskaber.

Valget mellem de forskellige paragraffer i grundloven, jeg kunne tale om i dag, var mange.

Jeg kunne have valgt §71 om den personlige frihed, jeg kunne også have valgt §1 om, at Grundloven gælder for alle dele af det danske rige eller §3 om magtens tredeling...

Men jeg har, måske naturligt nok, valgt at tale om Grundlovens paragraf 76, som er en påmindelse om vores samfundsmæssige forpligtelse til at sikre, at alle børn får adgang til uddannelse.

”§ 76. Alle børn i den undervisningspligtige alder har ret til fri undervisning i folkeskolen. Forældre eller værger, der selv sørger for, at børnene får en undervisning, der kan stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, er ikke pligtige at lade børnene undervise i folkeskolen.”

Det er ikke blot en erklæring på papiret, det er også en forpligtelse, der kræver handling. Uddannelse er nøglen - ikke kun til den enkeltes personlige vækst - men også nøglen til opretholdelse af de hjørnesteen vores samfund er bygget på: Demokrati – Frihed – Lighed.

Når vi taler om uddannelse, finder jeg, sådan helt personligt, inspiration i Grundtvigs skoletænkning og lige præcis i dag på Grundlovsdag, giver det vel meget god mening at tale en lille smule, om netop Grundtvig.

Grundtvig deltog i den Grundlovgivende rigsforsamling 1848 – 49. Han troede på, at uddannelse ikke blot skulle handle om at lære, men også om at leve og danne hele mennesker.

Grundtvig understregede vigtigheden af fællesskaber og læring gennem aktiv deltagelse, hvor elever ikke blot modtager undervisning, men også bidrager til opbygningen af et fællesskab.

Som jeg ser det, bør vi som skole, indfange denne ånd i vores undervisning - vores elever skal ikke blot være passive modtagere af viden - de skal være aktive deltagere i deres egen læring og i opbygningen af et fællesskab, hvor alle føler sig værdsat og set.

Sammen skal vi skabe en skole - til alle elever!

Jeg har de seneste år oplevet en tendens i det danske skolesystem, hvor fokus er flyttet fra, at vores børn skulle blive til en god karakter som menneske - til at de skulle få en god karakter på papiret.

Som jeg ser det, skal vi tilbage til essensen af en skole, hvor vi værdsætter visdom frem for blot viden, og hvor vi danner hele mennesker, ikke blot uddanner individer.

Jeg har kun været leder på Læsø Skole i kort tid, men jeg har allerede set, at på Læsø skal eleverne ikke blot lære, de skal også glædes. Her husker vi, at livet også handler om at glædes, for uden glæde opdager vi ikke livets nærvær.

Derfor er det en del af vores opgave som skole at fremme en atmosfære, hvor glæde og læring går hånd i hånd. Og det er præcis det miljø, jeg oplever her på Læsø. Det kan godt være, vi ikke er i mål – Men vi er på vej!

Jeg drømmer om en skole, der ikke blot giver vores elever færdigheder og viden, men også værdier som empati, respekt og ansvar. En skole, hvor vi ruste vores elever til ikke kun at navigere i verden, men også til at forme den til en bedre og mere retfærdig verden – for alle mennesker.

Netop i dag, hvor vi fejrer vores fælles grundlov, bør vi huske vores forpligtelse til at sikre, at alle børn får adgang til uddannelse. En uddannelse, der åbner døre og muligheder for den enkelte – Døre og muligheder der på sigt bliver til vores fælles bedste.

Med inspiration fra Grundtvigs tanker om dannelse og fællesskab og det at arbejde sammen for at opretholde et samfund, der bygger på hjørnestenene: Demokrati – Frihed – Lighed, vil jeg gerne være med til, sammen med jer, at lave en skole her på Læsø, hvor alle børn kan trives og realisere deres fulde potentiale.

Tak for jeres tid og glædelig Grundlovsdag